

ESEJ

Ambrozijansko pjevanje je živo

Uz prvi Kongres o ambrozijanskom pjevanju

Petar Zdravko Blajić, Split

U okviru proslave »Šest stoljeća milanske katedrale« izišao je zbornik o glazbi u toj katedrali kroz tih šest stoljeća (o čemu opširnije na drugom mjestu) i održan je 1986. »Prvi kongres o ambrozijanskom pjevanju« (»Il primo Congresso di Canto Ambrosiano«). Svi znanstveni radovi pročitani na kongresu, i sadržaj svih razgovorâ (diskusija), izići će u posebnom zborniku. Taj kongres, i inače proslava šeststoljetnog jubileja, oživjeli su zanimanje za ambrozijansko pjevanje ne samo u Milanu i Italiji. Samom kongresu prisustvovali su, neočekivano brojni sudionici, i brojni mladi kao zainteresirana i aktivna publika. Kao prvi konkretni rezultat toga kongresa je osnivanje »Stalnog centra za studije i dokumentaciju ambrozijanskog pjevanja« (»Centro permanente Studi e Documentazioni del Canto Ambrosiano«) pri Papinskom ambrozijanskom institutu za svetu glazbu u Milanu (Pontificio Istituto Ambrosiano di Musica Sacra). Istini za volju treba reći da taj centar nije baš apsolutna novost, jer je nešto, donekle slično, postojalo već nekoliko desetljeća u Milanu; novo mu je ime, posuvremenjena organizacija itd. Držim korisnim donijeti ovdje program rada novog centra razrađen za pet sektora rada: a) proučavanje razvoja i daljnjeg promoviranja ambrozijanskog pjevanja po suradnji najkvalificiranijih stručnjaka; b) formiranje zbirke originalnih i fotokopiranih tekstova svega što je već napisano o ambrozijanskom pjevanju. Od 1500. god. do naših dana, i unaprijed zbirku posurre menjivati; c) pribaviti mikrofilmove svih kodeksa ambrozijanskog pjevanja i, po mogućnosti, njihov fotostatički pretisak u više primjeraka; d) proučavati ambrozijansko pjevanje u njegovim relacijama i interrelacijama s drugim repertoarima (tradicijama) pjevanja; e) publicirati i upoznavati zainteresirane s postignutim rezultatima.

Kad iziđe zbornik radova kongresa izvjestit ćemo naše čitatelje o njegovu sadržaju, jer držimo da se o tom pjevanju kod nas relativno malo zna.

U časopisu »Terra Ambrosiana« br. 6/87. talijanski muzikolog Natale Ghiglione, govoreći o marginalijama uz šeststoljetni jubilej katedrale, i govornalijama uz šeststoljetni jubilej katedrale, i govoreći o kongresu, dao je jedan pregled povijesti ambrozijanskog pjevanja. Kratak sažetak toga pregleda, i ono što sam o ambrozijanskom pjevanju napisao u novom udžbeniku za bogoslovna učilišta kod nas, *Crkvena glazba*, mogla bi našim čitateljima biti

dostatna (i kod nas najšira) informacija o tom predmetu. Prateći, dakle, Ghiglioneov pregled govorit ćemo kroz dva slijedeća broja »Svete Cecilije« o ambrozijanskom pjevanju. Nije se govorilo mnogo, i još uvijek se ne govori dovoljno, o ambrozijanskom pjevanju tipičnom liturgijskom pjevanju milanske Crkve, razumije se, osim rijetkih specijalista i zaljubljenika u to pjevanje. Ta, gotovo potpuna, šutnja nastala je osobito Koncila poslije uglavnom radi novosti upotrebe narodnog jezika; u Milanu talijanskog, u obnovljenim liturgijskim slavljinama. Naime, ambrozijansko pjevanje, nastalo je, razvijalo se i kroz stoljeća živjelo samo na latinskom jeziku. Milanska katedrala u svojoj šeststoljetnoj povijesti bila je, a uglavnom je i danas, prirodna »kolijevka«, dom u kojem se razvijalo i nastavilo živjeti to pjevanje, iako je rođeno gotovo čitavih tisuću godina ranije. Zaista, ambrozijansko pjevanje kao kulturni faktor, činjenica, najuže je vezano uz obred milanske liturgije koja se i naziva, kao i samo pjevanje, ambrozijanska.

Već dugo vremena opažalo se kako za gregorijanski koral, tako i za ambrozijansko pjevanje, da treba u njegovu teoretskom proučavanju napraviti nove povijesne ispravke i »pomake«, a sve prema novim usmjerenjima paleografskih i semioloških istraživanja. Slavlja vezana uz jubilej milanske katedrale, pogotovo bogati kongresni dani, relacije, rasprave, koncerti i interventi, kadikad vrlo živi, možda i žustri, uspjeli su pretvoriti naoko suhoparne naučne teme u tako zanimljive i sigurne točke povijesnog, umjetničkog i liturgijskog oslonca za produbljivanje znanja o tom pjevanju, znanja iz kojeg se rađa ljubav. Taj, kod mnogih gotovo entuzijazam — posve neočekivan — nije nastao posve slučajno. Rodio se iz dobro probranih, raspoređenih i povezanih tema na kongresu (i konceratâ), kroz koje se ambrozijansko pjevanje moglo pokazati u svoj svojoj autentičnosti i otkriti svoje prirodne vrijednosti i važnost ne samo za milanski ambijent nego, i to posebno, u odnosu prema zapadnoj europskoj glazbi, a time i glazbi uopće.

I ambrozijansko pjevanje, kao uostalom i gregorijansko, iako je bitno kršćansko (katoličko) liturgijsko pjevanje, čini nam se da postaje sve zanimljivije i za izvanliturgijske (koncertne) momente i ambijente. To po sebi nije loše, ali postoji opasnost da se to sakralno pjevanje profanizira i banalizira.

(Nastavit će se).